

TEST Bæredygtige tandbørster skuffer

De smager dårligt og er uhygiejniske. Tandbørster af bambus skuffer fælt i Politikens test af seks miljøvenlige tandbørster. En børste i genanvendt plastik børster bedst.

KATRINE NADIA JØRGENSEN

Plastiktandbørsten er bedst og nemmest at holde ren. Sådan lyder konklusionen fra Politikens to testdommere, da de er færdige med at skrubbe tænderne med seks forskellige tandbørster.

»Børsterne er brede, gode og fyldige, og den har et godt håndgreb«, siger Michael René, hygiejneekspert hos Køben-

havns Professionshøjskole, da han er færdig med at skylle munden efter testen.

»Børsterne er tætte og gode, og formen gør det nemt at komme godt rundt i munden«, tilføjer Louise Thustrup fra netagasinet Sustain Daily, der har fokus på at guide læserne til en grønnere hverdag.

Testvinderen er købt i Matas for knap 25 kroner og er dermed hele 15 kroner billigere end testens dyreste variant. De fem konkurrenter til plastbørsten er fremstillet af bambus, og de har det til fælles med Jordans testvinder, at de alle bliver markedsført som gode for miljøet – flere endda som særligt hygiejniske.

»Bambus kan modstå og forebygge bakterier, hvilket gør tandbørsten hygiejnisk korrekt. Desuden er bambus i stand til at efterligne de samme nyttige stoffer i de bakterier, som findes i vores mundhule«, skriver Matas for eksempel på deres hjemmeside om testens dyreste tandbørste, der har mærket Hydro

Phil. Dommerne giver børsten en middelkarakter på tre tjek tegn, fordi børsterne allerede begynder at løsne sig efter første forsøg, og fordi »træsmeden stikker helt af« på grund af den »mærkelige overfladebehandling«. Det er med andre ord en blandet oplevelse, der kræver et grundigt skyl efter brug. Børsten har også et tykt lag blå maling på bunden af skaftet.

»Hvis tandbørsten bliver våd, er der risiko for, at maling løber ned ad den og ind i munden«, siger Michael René og henviser til, at malingen kan være vandopløselig.

Samme bekymring for hygiejnen får dommerne, da de prøver flere af de øvrige tandbørster i bambus. En af de dyreste og dårligst bedømte børster hedder Brush with Bamboo, og den afgiver en ekstremt ubehagelig smag. Dens bløde hår lægger sig næsten ned, og dommerne føler, de børster tænderne med et fladt stykke bambus. Og selv om hygiejneekspert Michael René giver producen-

terne ret i, at træ og bambus til en vis grad er antibakterielt, er han bekymret for sin tandhygiejne.

Vådt træ får bakterier til at vokse

»Det er korrekt, at træ indeholder mikroorganismer, der modvirker bakterievækst. Men flere af børsterne er af ubehandlet træ – også den her – og hvis det bliver vådt, kan eventuelle sygdomsfremkaldende bakterier eller skimmelsvampe vokse«, siger han og holder den rå bambusbørste fra Brush with Bamboo op foran sig.

Ifølge beskrivelsen på leverandørens hjemmeside er børstens skaft fremstillet af 100 procent vild og usprøjtet bambus og produceret bæredygtigt, og børstehårene er primært fremstillet af planteolie. Det får hygiejneeksperten at vide, da blindtesten er overstået, men det mindsker ikke hans skepsis.

»Børster i biologisk materiale, altså plantebaserede børster, har en tendens til at rådne og mugne – ligesom madaf-

JORDAN GREEN CLEAN

Materiale: Genanvendt plastik med biobørster
Pris: 24,95 kr. i Matas

Michael René: Børsterne er brede, gode og fyldige, og den har et godt håndgreb. Den fungerer rigtig godt, og formen er perfekt oval og god at holde på.

Louise Thustrup: Børsterne er tætte og gode, og formen gør det nemt at komme godt rundt i munden. Jeg har mest tiltro til, at de kan rengøre bedst.

SUZTAIN ECO

Materiale: Bambus
Pris: 20 kr. i Normal

Michael René: God følelse i børstehovedet, rigtig god fylde og tilpas lange hår, der kommer helt ind til kindtænderne.

Louise Thustrup: Kan tage de bagerste tænder, og jeg kan godt lide, at håndtaget er mere kraftigt end mange af konkurrenterne. Også en stor fordel, at den er smagsneutral.

GO BAMBOO

Materiale: Bambus
Pris: 19,95 kr. i Helsam

Michael René: Gode bløde børster, men børsternes blå farve skrider til himlen, når det markedsføres som et miljøvenligt produkt. Det er også uhygiejnisk. Hvide børster er at foretrække, for de afslører snavs. Fin ubehandlet træsmag, men skaftet er for langt i forhold til hovedet.

Louise Thustrup: For bløde børster, der hurtigt bøjer ud af form, og lidt for lille til, at man får ordentligt fat på den. Behagelig smag af det ubehandlede træskaft. Men alt taler imod den blå farve, som hårene har.

Sådan gjorde vi

Politiken bad to testdommere bedømme seks forskellige tandbørster i materialer, der bliver markedsført som bæredygtige, eksempelvis bøgetræ, bambus, kokosnødfibre og gummitræ. De er alle bløde, som anbefalet af tandlæge Anders Byrel fra Tandlægerne Classensgade.

Dommerne blindtestede produkterne med fokus på funktionalitet, hygiejne og holdbarhed. De gav en samlet bedømmelse mellem et og seks tjektegn, hvor seks tjektegn er bedst.

Testen er oprundede gennemsnit af dommernes karakterer. I de tilfælde, hvor to produkter fik samme karakter, er det billigste produkt placeret bedst i testen.

Michael René er rengørings- og hygiejneekspert hos Københavns Professionshøjskole og blogger om rengøring og hygiejne på Pletvæk.dk.

Louise Thustrup er en del af den daglige ledelse hos Sustain Daily, et livsstils-magasin, der guider forbrugere til en mere bæredygtig hverdag.

fald. Det samme gælder for børster af bioplast«, forklarer han og understreger, at han kun kan gisne om, hvordan en tandbørste af naturmateriale reagerer på mundens egne uønskede bakterier. Flere af producenterne har da også valgt traditionelle nylonbørster i stedet for børster af plantebaseret materiale. Tandbørsterne af mærkerne Go Bamboo og Suztain har begge nylonbørster, og sælgeren af sidstnævnte forklarer på deres hjemmeside:

»Vi har prøvet børster af andre materialer, men holdbarhed og/eller hygiejne er bare ikke på højde (...), fremgår det

på Suztains egen hjemmeside. Jordans testvinder bruger biobaserede børster, og det kan øge risikoen for, at der samler sig bakterier mellem hårene. Men det er en fordel, at testvinderens børster er hvide, for så kan du nemt se, når tandbørsten er snavset, tilføjer Michael René.

Våde tandbørster kan gøre dig syg
Tandlæge Anders Byrel, der er medejer af klinikken Tandlægerne Classensgade i København, har ikke prøvet testens forskellige tandbørster, men han er skeptisk over for, hvordan bambustandbørsterne vil reagere, når de kommer i kon-

HYGIEJNE.
Tandbørster bør have hvide børstehår, så snavs opdages med det samme. Det er det mest hygiejniske, siger de to testdommere.

Foto: Jens Dresling

takt med et beskidt tandsæt.

»Hvis tandbørsterne er våde i længere tid, dannes der bakterier. Selv om du ikke får flere huller i tænderne, kan du risikere at blive syg eller få mavepine«, siger Anders Byrel og henviser til en undersøgelse, der viser, at tandbørster, der bliver opbevaret på toilettet, ofte indeholder en bred vifte af bakterier. Han anbefaler, at tandbørster altid bliver skiftet ud efter tre måneder – uanset om de bliver kogt jævnlige.

Selv om testvinderen er fremstillet af plastik, kan du sagtens købe den med god, grøn samvittighed. Det mener pro-

fessor Henrik Wenzel fra Syddansk Universitet, der har forsket i produkters livscyklus og bæredygtighed i mere end 30 år:

»Den mest bæredygtige tandbørste, du kan få, er af genanvendt plastik – ligesom den her. Selv om du skulle ende med at få den brændt af, har den stadig en mindre klimabelastning end træ og bambus for eksempel. Det påvirker både dyreliv og biodiversitet i naturen, at vi planter træ- og bambusplantager«, siger han.

lördagsliv@pol.dk

HYDRO PHIL

Materiale: Bambus
Pris: 39,95 kr. hos Matas Natur

Michael René: Træsmagen stikker helt af på grund af den mærkelige overfladebehandling. Kræver et skyl bagefter. Det tykke blå lag maling virker uhygiejnisk. Hvis tandbørsten bliver våd, er der risiko for, at maling løber ned ad den og ind i munden.

Louise Thustrup: Hårene har allerede løsnet sig, det er irriterende. Træsmagen er lidt underlig. Malingen på håndtaget er ulækkert og kan løbe ned i munden, når den er våd gang på gang.

BRUSH WITH BAMBOO

Materiale: Bambus
Pris: 36 kr. hos ecoego.dk

Michael René: Ekstremt korte hår, der bliver flade alt for hurtigt. Den smager også dårligt og virker, som om den er lavet af ubehandlet træ.

Louise Thustrup: Meget ubehjælpelig form. Den er ikke spids, så den har svært ved at komme ordentligt rundt i hele munden. Jeg tyggede direkte på tandbørsten, fordi hårene var alt for bløde og flade.

CROLL UND DENECKE

Materiale: Bambus
Pris: 23,95 kr. i Helsam

Michael René: Det svarer til at æ sine tænder. Den kan slet ikke børste, har for stor afstand mellem hårene og alt for få hår. Den lægger sig bare fladt ned. Børsterne har også forskellig højde.

Louise Thustrup: Alt for meget mellemrum imellem børsterne, den er for blød, har et kort skaft, og er ubehagelig at holde på. Smagen af børsten er også ubehagelig. Du kan lige så godt droppe at børste tænder.